

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luopumiseläkelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että luopumiseläkejärjestelmän voimassaoloa jatkettaisiin kahdella vuodella, jolloin se koskisi viimeistään vuonna 1992 tapahtuvia luopumisia. Samalla ehdotetaan, että luopumiseläkelakiin tehtäisiin maatilalainsäädännön uudistuksesta johtuvat muutokset. Yhdenmukaisesti maatalousryttäjien sukupolvenvaihdoseläkelakia koskevan esityksen kanssa ehdotetaan, että lausuntojen antaminen eläkkeen saamisen maataloudellisis-

ta edellytyksistä siirrettäisiin maataloussihteereille. Lisäksi säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi metsitykseen perustuvan luopumiseläkkeen edellytysten osalta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1991 alusta. Luopumiseläkelain uusia säännöksiä sovellettaisiin tapauksiin, joissa luopuminen tapahtuu vuosien 1991—92 aikana.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Järjestelmän jatkaminen

Luopumiseläkelaki (16/74) säädettiin alunperin koskemaan vuosina 1974—76 tapahtuvia luopumisia. Järjestelmää on sittemmin jatkettu neljässä jaksossa. Viimeksi luopumiseläkejärjestelmää jatkettiin 25 päivänä marraskuuta 1988 annetulla lailla (998/88) koskemaan vuosina 1989—90 tapahtuvia luopumisia.

Luopumiseläkejärjestelmän tavoitteena on alusta alkaen ollut maatalouden rakenteen parantaminen ja maataloustuotannon supistaminen. Maatalouden rakenteen parantamiseen pyritään lisäalueuuvutuksiin perustuvalla luopumiseläkkeellä. Maataloustuotannon supistaminen on tavoitteena metsitykseen perustuvasa luopumiseläkkeessä. Viime vuosina keskeiseksi on noussut maataloustuotannon supistamistavoite. Tavoitteen toteuttamiseksi lisättiin

1 päivänä elokuuta 1986 voimaan tulleella lailla (565/86) luopumistapoihin mahdollisuus luopua maataloudesta antamalla viljelemättömyyssioumus ilman metsitysvelvoitetta.

Vuoden 1989 loppuun mennessä on luopumisen kohteena ollut 14 670 tilaa ja järjestelmän piiriin on siirtynyt peltoa 113 057 hehtaaria ja metsää 418 882 hehtaaria.

Pellon alasta 7 464 hehtaaria on metsitetty ja 41 459 hehtaaria luovutettu lisäaluekäyttöön. Viljelemättömyyssioumuksella peltoa on poistunut tuotannosta lainmuutoksen voimaantulosta eli elokuun alusta 1986 lukien vuoden 1989 loppuun mennessä 64 134 hehtaaria.

Ennen vuotta 1986 tapahtuneissa luopumisissa luopumiseläkkeen saajat osallistuivat järjestelmän kustannuksiin maksamalla luopumisen yhteydessä kertamaksuna vakuutusmaksun. Sen jälkeen luopumiseläkejärjestelmän kustannuksista kokonaisuudessaan on vastannut valtio.

Erityisesti maataloustuotannon supistamista-voitteen kannalta luopumiseläkejärjestelmän jatkaminen on maatalouspoliittisesti edelleen perusteltua. Tämän vuoksi ehdotetaan, että luopumiseläkelain voimassaoloa jatkettaisiin kahdella vuodella.

Samalla ehdotetaan, että metsitykseen perustuvan luopumiseläkkeen saamisen edellytyksiä lievennettäisiin. Voimassa olevassa luopumiseläkelaisissa metsitystä on rajoitettu siten, että metsittää voi vain pellon, jonka poistuminen maataloustuotannosta ei olennaisesti haittaa paikkakunnan maatalojen kehittämistä. Kun maatalouspoliittisesti olisi perusteltua saada peltoalaa metsitetyksi nykyistä enemmän, ehdotetaan, että metsitykselle asetettu mainittu rajoitus poistettaisiin luopumiseläkelaista.

1.2. Maatilalainsäädännön uudistamisesta johtuvat muutokset

Luopumiseläkelaisissa on viitattu maatilalainsäädäntöön muun muassa maatalan jatkamiskelpoisuutta, perheviljelmäkokoja ja pirstomista koskevilla säännöksissä. Luopumiseläkelain viittaukset maatilalakiin (188/77) ehdotetaan korvattaviksi viittauksilla vastaaviin maaseutuelinkeinolain säännöksiin. Tältä osin ehdotukset liittyvät hallituksen esitykseen maaseutuelinkeinolaiksi (hall.es. 66/1990 vp.)

1.3. Päätösvalta maataloudellisissa kysymyksissä

Ratkaisuvalta luopumiseläkeasioissa on jaettu maatalousviranomaisten ja maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kesken. Voimassa olevan lain mukaan maatalouslautakunta toimittaa eläkehakemuksen lausuntoineen asianomaiseen maatalouspiiriin, joka antaa eläkelaitosta sitovan lausuntonsa eläkkeen saamisen maataloudellisista edellytyksistä. Eläkelaitoksen tulee alistaa asia maatilahallituksen ratkaistavaksi, jos maatalouspiiri on soveltanut lakia ilmeisen väärin tai asia on selvästi tulkinnanvarainen.

Päätösvaltaa maataloushallinnossa on pyritty siirtämään kuntatasolle. Sukupolvenvaihdoseläkettä koskevan lakiehdotuksen (hall.es. /90 vp.) tavoin ehdotetaan, että myös luopumiseläkeasioissa eläkelaitosta sitovan lausunnon eläkkeen saamisen maataloudellisista edellytyksistä antaisi maataloussihteeri tai vas-

taava kunnan muu viranomainen, jos maataloussihteeriä ei ole. Tämän jälkeen hakemus tulisi suoraan eläkelaitoksen käsiteltäväksi. Muutoksen tarkoituksena on järjestelmän toimeenpanon yksinkertaistaminen. Maatilahallituksella olisi kuitenkin oikeus määrätä, mitkä asiat edelleenkin edellyttäisivät maaseutupiiriin lausuntoa. Näin voitaisiin siirtyä asteittain maataloussihteerien laajempaan päätösvaltaan luopumiseläkelausunnoissa. Eläkelaitoksen velvollisuus alistaa ilmeisen lainvastainen tai selvästi tulkinnanvarainen kysymys ylemmän maatalousviranomaisen ratkaistavaksi ehdotetaan edelleen säilytettäväksi.

1.4. Sukupolvenvaihdoseläkelakiehdotuksesta johtuvat muutokset

Muut ehdotetut muutokset, jotka ovat luonteeltaan teknisiä, johtuvat hallituksen esityksestä maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkelaiaksi. Mainitun lain säätämisen yhteydessä sukupolvenvaihdoseläkettä koskevat säännökset kumottaisiin maatalousyrittäjien eläkelaista (467/69).

2. Asian valmistelu

Esitys perustuu maatalousyrittäjien luopumisyrittäjien eläketuimikunnan mietintöön (komiteamietintö 1989:64).

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Luopumiseläkelain jatkamisesta kahdella vuodella aiheutuisi seuraavat kustannukset.

Sarakkeen 1 kustannukset aiheutuvat nykyisestä luopumiseläkejärjestelmästä, sarakkeessa 2 on lisäkustannukset, jotka aiheutuvat järjestelmän jatkamisesta kahdella vuodella, ja sarakkeessa 3 näistä muodostuvat kokonaiskustannukset. Kustannukset on arvioitu vuoden 1990 tasossa käyttäen työntekijäin eläkelain (395/61) mukaista indeksiä.

	1	2	3
Vuosi	milj. mk	milj. mk	milj. mk
1991	282	9	291
1992	270	35	305
1993	252	55	307

1994	234	58	292
1995	218	54	272
2000	154	36	190

Luopumiseläkelaista aiheutuvista kustannuksista vastaa valtio. Helmikuun 28 päivänä

1990 tehdyn maataloustulosopimuksen mukaan mainituista kustannuksista yhdessä sukupolvenvaihdoseläkkeiden kustannusten kanssa katsotaan maatalouden saamaksi tuloksi 30 miljoonaa markkaa hinnoitteluvuosina 1990/91 ja 1991/92.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotus

1 §. Pykälän 2 momentissa säädetään, milloin luopumisen katsotaan tapahtuneen maatalouden rakenteen parantamiseksi. Viitaten yleisperustelujen kohtaan 1.1. ehdotetaan, että pykälästä poistettaisiin maininta siitä, että luopuminen ei saa olennaisesti haitata paikkakunnan mautilojen kehittämistä.

1 a §. Pykälässä säädetään, milloin maatilaa pidetään jatkamiskelpoisena. Säännös tulee sovellettavaksi, kun eläkettä haetaan lisäalueluovutuksen perusteella. Tilan, johon lisäalue liitetään, tulee ennestään olla tai lisäalueluovutuksen jälkeen muodostua jatkamiskelpoiseksi.

Nykyinen jatkamiskelpoisuusmääritelmä, joka on sidottu maatilalain vyöhykejakoon, perustuu pellon vähimmäishehtaarimäärään ja metsän vähimmäistuottoon. Näistä rajoista voidaan poiketa tietyin laissa säädetyin edellytyksin. Jäykkiin hehtaarirajoihin perustuva jatkamiskelpoisuuden määritelmä ehdotetaan korvattavaksi mautilan toiminnan kannattavuusedellytyksellä. Tila katsottaisiin maaseutuelinkeinolakiehdotuksen ja maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkelakiehdotuksen kanssa yhdenmukaisesti jatkamiskelpoiseksi, jos sillä on edellytykset jatkuvaan kannattavan toiminnan harjoittamiseen.

Kannattavuus todettaisiin samalla selvityksellä, jota maatilalainsäädäntö jo nyt edellyttää lainoituksessa. Kannattavuusselvitys eläkeasiassa edellytettäisiin aina, vaikka lainaa ei haettaisi.

2 §. Yleisperustelujen kohtaan 1.1. viitaten ehdotetaan pykälän 4 kohta muutettavaksi.

3 §. Yleisperustelujen kohtaan 1.4. viitaten pykälään ehdotetaan lisättäväksi maininta maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkelain mukaisesta sukupolvenvaihdoseläkkeestä, joka estää luopumiseläkkeen saamisen.

6 §. Pykälän 1 momentin 2 kohdan b alakohdassa oleva viittaus maatilalain perheviljelmäkokoon ehdotetaan korvattavaksi viittauksella vastaavaan maaseutuelinkeinolain säännökseen.

Saman momentin 3 kohdassa säädetään lisäalueluovutuksesta tulevalle tilanpidonjatkajalle. Tulevan tilanpidonjatkajan oikeudesta maanostolainaan on ehdotettu säädettäväksi maaseutuelinkeinolain nojalla annettavassa asetuksessa. Tämän vuoksi viittaus maatilalakiin korvattaisiin viittauksella siihen, mitä maaseutuelinkeinolain nojalla asiasta säädetään.

Pykälän 2 momentin 2 kohdassa säädetään metsityssitoumukseen perustuvasta luopumisesta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että metsityssitoumuksen voisi antaa tilan kaikenlaatuisesta pellostä. Enää edellytyksenä ei olisi, että metsitettävän pellon poistuminen tuotannosta ei saisi olennaisesti haitata paikkakunnan mautilojen kehittämistä. Edelleenkin olisi mahdollista metsittää vain osa tilan pellostä ja luovuttaa loppuosa luopumiseläkelain 6 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa mainitulle luovutuksensaajalle.

6 b §. Pykälän 1 momentti sisältää yksityisen viljelijän määritelmän. Voimassa olevan säännöksen mukaan yksityisellä viljelijällä tarkoitetaan ammatikseen maataloutta harjoittavaa viljelijää, jolle henkilökohtaisten ominaisuuksien puolesta voitaisiin myöntää lisäalueen hankkimiseen maanostolainaan maatilalain mukaan.

Määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus maatilalakiin korvattaisiin viittauksella maaseutuelinkeinolain 8 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyihin tuen saamisen edellytyksiin. Voimassa olevassa säännöksessä edellytetään, että yksityinen viljelijä vakinaisesti asuu maatilallaan tai sen välittömässä läheisyy-

dessä, ellei erityistä syytä muuhun ole. Ehdotuksen mukaan luopujan eläkkeen saamisen edellytyksenä olisi, että lisäalueen luovutuksen-saaja asuu maatilallaan tai tarkoituksenmukaisesti katsottavalla etäisyydellä siitä. Tarkoituksenmukainen asumisetäisyys arvioitaisiin siten kuin maaseutuelinkeinolain nojalla säädetään.

7 §. Yleisperustelujen kohtaan 1.3. viitaten sitoumukset toimitettaisiin maatalouslautakunnan sijasta maataloussihteerille. Samalla ehdotetaan oikaistavaksi toisen vastaanottajan eli maataloustoimiston vanhentunut nimitys maaseutupiiriksi.

Momentin 2 pirstomissäännöksen viittaus maatilalakiin korvattaisiin viittauksella maaseutuelinkeinolakiin.

12 a §. Pykälässä säädetään jatkamiskelpoisen tilan, jota koskee viljelemättömyyssitoumus, luovuttamisesta jatkajalle kuuden vuoden kuluttua luopumiseläkkeen alkamisesta. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi viittaussäännösten muutokset, jotka johtuvat hallituksen esityksestä maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkeläiksi. Kyseisen esityksen mukaan maatalousyrittäjien eläkelakiin sisältyvät säännökset sukupolvenvaihdoseläkkeestä ehdotetaan kumottaviksi ja sukupolvenvaihdoseläkkeestä ehdotetaan säädettäväksi maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkelaisia.

Voimaantulosäännöksen mukaan uutta 12 a §:ää sovellettaisiin myös tilanteissa, joissa luopuminen on tapahtunut ennen vuotta 1991, mutta luovutus jatkajalle tapahtuu lainmuutoksen voimaantulon jälkeen. Näin ollen tilan jatkamiskelpoisuutta ja jatkajaa koskevat edellytykset määräytyisivät niiden säännösten mukaan, jotka ovat voimassa, kun tilan luovutus jatkajalle tapahtuu. Sisällöllisesti maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkelakiin sisältyvät jatkajaa ja jatkamissitoumusta koskevat säännökset, joihin 12 a §:ssä viitataan, eivät poikkea vastaavista maatalousyrittäjien eläkelakiin sisältyneistä säännöksistä.

14 §. Yleisperustelujen kohtiin 1.2. ja 1.3. viitaten ehdotetaan, että lain toimeenpanoa koskevassa 1 momentissa maatalouspiirien maataloustoimistojen sijaan tulisivat maaseutupiirit ja maatalouslautakuntien sijaan maataloussihteerit.

15 §. Yleisperustelujen kohdan 1.3. mukaisesti lausunnon eläkkeen maataloudellisista edellytyksistä antaisi maataloussihteerit. Jos

kunnassa ei ole maataloussihteeria, lausunnon antaisi vastaava kunnan muu viranomainen. Maatilahallitukselle annettaisiin kuitenkin oikeus määrätä, mistä asioista lausunnon edelleenkin antaisi maaseutupiiri.

Alistamista koskevaan 2 momenttiin tehtäisiin 1 momentista aiheutuvat muutokset.

16 §. Pykälän 2 ja 3 momenttiin tehtäisiin muutokset, jotka johtuvat päätösvallan siirtämisestä maaseutupiireiltä maataloussihteerille. Pykälän 2 momentissa todettaisiin myös maataloussihteerin lausunnon sitovuus eläkkeen saamisen maataloudellisista edellytyksistä. Pykälän 3 momentissa korvattaisiin maatalouslautakunta maataloussihteerillä lain tarkoituksen toteutumisen valvojana. Samalla oikaistaisiin maataloustoimiston vanhentunut nimitys maaseutupiiriksi.

23 §. Muutoksenhakua koskevaan pykälään tehtäisiin päätösvallan siirtämisestä maataloussihteerille johtuvat muutokset. Momentissa 1 säädettäisiin muutoksenhausta maataloussihteerin ja maaseutupiirin ratkaisuun ja uudessa 2 momentissa muutoksenhausta maatilahallituksen ratkaisuun. Momenttiin 3 tehtäisiin 2 momentin lisäyksestä johtuva muutos. Samalla entinen 3 ja 4 momentti siirtyisivät uudeksi 4 ja 5 momentiksi.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Luopumiseläkelakiin tehtäväksi ehdotettujen muutosten toteuttaminen edellyttäisi vastaavia muutoksia myös luopumiseläkeasetukseen.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 1991 alusta. Lakia sovellettaisiin tapauksiin, joissa luopuminen tapahtuu vuonna 1991 tai 1992 tai luopumiseläkelain 17 §:ssä tarkoitettu ehdollinen päätös on annettu lain voimaantulon jälkeen ja sanotussa lainkohdassa tarkoitettu asiakirja on allekirjoitettu ennen vuotta 1993. Lain 12 a §:ää sovellettaisiin kuitenkin myös tapauksiin, joissa luopuminen on tapahtunut ennen vuotta 1991.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

luopumiseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/74) 1 §:n 2 momentti, 1 a §, 2 §:n 4 kohta, 3 §, 6 §:n 1 momentin 2 kohdan b alakohta ja 3 kohta sekä 2 momentin 2 kohta, 6 b §:n 1 momentti, 7 §, 12 a §, 14 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 2 ja 3 momentti sekä 23 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1087/85), 1 a § muutettuna 30 päivänä joulukuuta 1980 ja 25 päivänä tammikuuta 1984 annetuilla laeilla (1037/80 ja 98/84), 2 §:n 4 kohta 25 päivänä marraskuuta 1988 annetussa laissa (998/88), 3 §, 6 §:n 1 momentin 2 kohdan b alakohta ja 3 kohta, 6 b §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti ja 16 §:n 2 momentti mainitussa 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa, 6 §:n 2 momentin 2 kohta 11 päivänä heinäkuuta 1986 annetussa laissa (565/86), 7 § muutettuna mainituilla 31 päivänä joulukuuta 1985 ja 11 päivänä heinäkuuta 1986 annetuilla laeilla, 12 a § ja 16 §:n 3 momentti mainitussa 11 päivänä heinäkuuta 1986 annetussa laissa ja 15 §:n 2 momentti ja 23 §:n 1 ja 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1316/87), sekä

lisätään 23 §:ään uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti ja nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 3, 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Luopumisen katsotaan tapahtuneen maatalouden rakenteen parantamiseksi, jos se edistää jatkamiskelpoisten maatilojen muodostumista tai jos sen seurauksena maataloustuotannosta poistuu peltoa.

1 a §

Maatilaa pidetään jatkamiskelpoisena, jos sillä maaseutuelinkeinolain (/) 7 §:n mukaan on taloudelliset edellytykset jatkuvaan kannattavan toiminnan harjoittamiseen.

2 §

Eläkkeen saamisen edellytyksenä on:

4) että luopuminen on tapahtunut vuoden 1973 jälkeen, mutta ennen vuotta 1993.

3 §

Luopujalla ei ole oikeutta luopumiseläkkeeseen, jos hänelle tai hänen puolisolleen on myönnetty maatalousyrittäjien eläkelain 6 a §:ssä (219/74) tai maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkelaisissa (/) tarkoitettu sukupolvenvaihdoseläke taikka jos sanotulla henkilöllä on vireillä sukupolvenvaihdoseläkkeen saamista tarkoittava hakemus.

6 §

Maatilan omistajan katsotaan luopuneen

tässä laissa tarkoitettu tavoin maatalouden harjoittamisesta, jos hän luovuttaa maatilansa:

2) yksityiselle viljelijälle lisäalueeksi tai tämän puolisolle viljelijän maatilaan sopivaksi lisäalueeksi edellyttäen,

b) että tila ei ennestään ole maaseutuelinkeinolain 13 §:ssä säädettyä enimmäiskokoa suurempi tai ei lisäalueen hankkimisen vuoksi muodostu tällaiseksi;

3) tulevalle tilanpidonjatkajalle lisäalueeksi tämän vanhempien tai toisen heistä omistamaan maatilaan, jos tilanpidonjatkaja voi saada maaseutuelinkeinolain mukaista maanostolainaa kysymyksessä olevan tilan hankkimista varten sen mukaan kuin maaseutuelinkeinolain nojalla säädetään;

Niin ikään katsotaan maatilan omistajan luopuneen tässä laissa tarkoitettu tavoin maatalouden harjoittamisesta, jos hän

2) antaa sitoumuksen siitä, että hän kolmen vuoden kuluessa sitoumuksen antamisesta metsittää tilansa pellon tai sitoumuksessa määrätyn osan siitä (*metsityssitoumus*), luovuttaa muun kuin metsityssitoumuksessa mainitun pellon 1 momentin 1—4 kohdassa mainitulle luovutuksensaajalle sekä antaa pidättämästään tilan metsämaasta ja joutomaasta 1 kohdassa tarkoitettun myyntirajoitussitoumuksen; tai

6 b §

Yksityisellä viljelijällä tarkoitetaan tässä laissa ammatikseen maataloutta harjoittavaa viljelijää, joka täyttää maaseutuelinkeinolain 8 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt tuen saamisen henkilökohtaiset edellytykset. Lisäksi edellytetään, että viljelijän on lisäalueen maatalaansa hankkiessaan tullut vakinaisesti asua sanotulla maatilallaan tai tarkoituksenmukaiseksi katsottavalla etäisyydellä siitä. Tarkoituksenmukainen asumisetäisyys arvioidaan siten kuin maaseutuelinkeinolain nojalla säädetään.

7 §

Tätä lakia sovellettaessa katsotaan luopumisen tapahtuneen sinä ajankohtana, jona luovutuskirja on allekirjoitettu taikka metsitys- tai maataloustuotannosta luopumissitoumus on toimitettu maataloussihteerille tai maaseutupiirille.

Oikeutta luopumiseläkkeeseen ei ole, jos luopumisen kohteena oleva maatila on viimeisen kolmen vuoden aikana ennen luopumista pirstottu siten, että maatilalan omistaja ei voisi maaseutuelinkeinolain 12 §:n säännös huomioon ottaen saada maaseutuelinkeinolain mukaista tukea.

12 a §

Jos jatkamiskelpoinen maatila, jota koskee maataloustuotannosta luopumissitoumus, luovutetaan kokonaisuudessaan kuuden vuoden kuluttua eläkkeen alkamisesta henkilölle, joka täyttää maatalousyrittäjien sukupolvenvaih-doseläkelain 10 §:ssä tarkoitettut jatkajaa koskevat edellytykset ja joka antaa saman lain 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua sitoumusta vastaavan sitoumuksen luovutettavaa maatilaa koskevana, voidaan luopumiseläkkeen maksamista jatkaa. Sitoumuksen antajaan nähden on soveltuvin osin noudatettava, mitä maatalousyrittäjien sukupolvenvaih-doseläkelain 31, 32 ja 34 §:ssä säädetään jatkajasta.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettulta jatkajalta maatalousyrittäjien sukupolvenvaih-doseläkelain 32 §:n mukaisesti perittävää luopumiseläkkeen pääoma-arvoa, otetaan huomioon se luopumiseläke, joka maksetaan 1 momentissa tarkoitettun luovutuksen jälkeen. Sanotun pääoma-arvon laskemisen perusteet vahvistaa sosiaali- ja terveystministeriö.

14 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maatilahallitus, maaseutupiirit, kuntien maataloussihteerit sekä maatalousyrittäjien eläkelais-sa tarkoitettu maatalousyrittäjien eläkelaitos, jota jäljempänä sanotaan eläkelaitokseksi. Jos kunnassa ei ole maataloussihteeria, huolehtii hänelle tämän lain mukaan kuuluvista tehtävistä maatalouslautakunta taikka sitä vastaava toimielin tai muu viranomainen. Mitä tässä laissa on säädetty maataloussihteeristä, koskee vastaavasti sanottua viranomaista.

15 §

Maataloussihteerin on annettava eläkelaitok-selle lausuntonsa siitä, ovatko 1 §:n 2 momen-tissa, 1 a §:ssä, 6 §:ssä, 6 a §:ssä, 6 b §:ssä ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut luopumiseläk-keen saamisen edellytykset olemassa. Sanotun lausunnon antaminen on kuitenkin maatilalah-lituksen määräämissä tapauksissa maaseutupii-rin asiana.

Jos eläkelaitos katsoo, että maataloussihteer-i tai maaseutupiiri on lausunnossaan 1 momen-tissa tarkoitettujen eläkkeen saamisen edellytysten osalta soveltanut lakia ilmeisen väärin tai että asia on selvästi tulkinnanvarainen, eläkelaitoksen tulee alistaa maataloussihteerin eläkehakemuksesta antama lausunto maaseutu-piirille ja vastaavasti maaseutupiirin lausunto maatilahallitukselle.

16 §

Eläkelaitoksella, eläkelautakunnalla ja va-kuutusoikeudella ei ole oikeutta poiketa ratkai-sussaan maataloussihteerin, maaseutupiirin tai maatilahallituksen lausunnosta siltä osin kuin se koskee 1 §:n 2 momentissa, 1 a §:ssä, 6 §:ssä, 6 a §:ssä, 6 b §:ssä ja 7 §:n 2 momen-tissa tarkoitettuja eläkkeen saamisen edellytyk-siä.

Maaseutupiirin ja maataloussihteerien asia-na on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopu-miseläkkeen saaja pidättyy tässä laissa edellyte-tyllä tavalla maatalouden harjoittamisesta ja että 6 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n 1 momen-tissa tarkoitettut sitoumukset täytetään.

23 §

Maataloussihteerin ja maaseutupiirin lausun-toon sisältyvään ratkaisuun, jonka mukaan

16 §:n 2 momentissa mainittuja luopumiseläkkeen saamisen edellytyksiä ei ole olemassa, haetaan muutosta valittamalla maatilahallitukseen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valituskirja voidaan sanotun määräajan kuluessa toimittaa myös maataloussihteerille tai, milloin kysymyksessä on maaseutupiirin ratkaisu, myös maaseutupiirille. Maataloussihteerin ja maaseutupiirin tulee tällöin toimittaa valituskirja lausuntonsa ohella maatilahallitukselle.

Maatilahallituksen 1 momentissa tarkoitettua asiassa antamaan ratkaisuun haetaan muutosta siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty.

Muuhun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun maataloussihteerin, maaseutupiirin tai

maatilahallituksen tämän lain nojalla antamaan ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1991.

Tätä lakia sovelletaan, jos luopuminen tapahtuu tämän lain voimaantulon jälkeen. Tämän lain 12 a §:ää sovelletaan kuitenkin myös niihin tapauksiin, joissa luopuminen on tapahtunut ennen vuotta 1991. Haettaessa eläkettä lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ehdollisena tätä lakia sovelletaan, jos mainitun lainkohdan mukainen päätös annetaan tämän lain voimaantulon jälkeen sekä eläkettä on haettu ja sanotussa lainkohdassa tarkoitettu asiakirja on allekirjoitettu ennen vuotta 1993.

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 1990

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ole Norrback*

Laki

luopumiseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/74) 1 §:n 2 momentti, 1 a §, 2 §:n 4 kohta, 3 §, 6 §:n 1 momentin 2 kohdan b alakohta ja 3 kohta sekä 2 momentin 2 kohta, 6 b §:n 1 momentti, 7 §, 12 a §, 14 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 2 ja 3 momentti sekä 23 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1087/85), 1 a § muutettuna 30 päivänä joulukuuta 1980 ja 25 päivänä tammikuuta 1984 annetuilla laeilla (1037/80 ja 98/84), 2 §:n 4 kohta 25 päivänä marraskuuta 1988 annetussa laissa (998/88), 3 §, 6 §:n 1 momentin 2 kohdan b alakohta ja 3 kohta, 6 b §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti ja 16 §:n 2 momentti mainitussa 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa, 6 §:n 2 momentin 2 kohta 11 päivänä heinäkuuta 1986 annetussa laissa (565/86), 7 § muutettuna mainituilla 31 päivänä joulukuuta 1985 ja 11 päivänä heinäkuuta 1986 annetuilla laeilla, 12 a § ja 16 §:n 3 momentti mainitussa 11 päivänä heinäkuuta 1986 annetussa laissa ja 15 §:n 2 momentti ja 23 §:n 1 ja 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1316/87), sekä

lisätään 23 §:ään uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti ja nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 3, 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Luopumisen katsotaan tapahtuneen maatalouden rakenteen parantamiseksi, jos se edistää jatkamiskelpoisten maatilojen muodostumista tai jos sen seurauksena maataloustuotannonosta poistuu peltoa *eikä tämä olennaisesti haittaa paikkakunnan maatilojen kehittämistä.*

Luopumisen katsotaan tapahtuneen maatalouden rakenteen parantamiseksi, jos se edistää jatkamiskelpoisten maatilojen muodostumista tai jos sen seurauksena maataloustuotannosta poistuu peltoa.

1 a §

Maatilaa pidetään jatkamiskelpoisena, jos sillä on peltoa tilan sijaitessa maatilalain (188/77) 67 §:ssä mainitulla ensimmäisellä tai toisella vyöhykkeellä taikka Ahvenanmaan maakunnassa 5 hehtaaria, sen sijaitessa kolmannella vyöhykkeellä 6 hehtaaria ja neljännellä 8 hehtaaria sekä metsämaata niin paljon, että metsän verotuotto säännöllisessä kasvukunnossa on vähintään 85 kuutiometriä vuodessa. Jos maatilalla on peltoa tai metsämaata edellä mainittua määrää vähemmän, pelto ja metsämaa voivat korvata toisiaan siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pelkosenniemen, Sallan, Savukosken, Sodankylän, Utsjoen, Houtskararin tai Iniön kunnissa sijaitsevaa maatilaa pidetään kuitenkin jatkamiskelpoisena, kun sillä on peltoa 4 hehtaaria.

1 a §

Maatilaa pidetään jatkamiskelpoisena, jos sillä *maaseutuelinkeinolain (/) 7 §:n mukaan on taloudelliset edellytykset jatkuvaan kannattavan toiminnan harjoittamiseen.*

Voimassa oleva laki

Lisäksi maatilan rakennusten tulee täyttää kooltaan ja kunnoltaan maatilahallituksen asettamat vaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja maatilan pinta-alaa koskevia vaatimuksia voidaan alentaa, jos maatilan peltojen sijainti ja laatu, sen rakennukset tai muut tuotantoedellytykset ovat tavanomaista huomattavasti paremmat, jos luovutuksensaajalla on maataloudellinen ammattikoulutus tai jos maatilalla harjoitetaan erikoistuotantoa. Niin ikään saadaan vaatimuksia pinta-aloista korottaa, jos maatilan tuotantoedellytykset ovat tavanomaista huomattavasti huonommat. Alentamisen ja korottamisen edellytyksistä säädetään tarkemmin asetuksella.

Ehdotus

2 §

Eläkkeen saamisen edellytyksenä on:

4) että luopuminen on tapahtunut vuoden 1973 jälkeen, mutta ennen vuotta 1991.

4) että luopuminen on tapahtunut vuoden 1973 jälkeen, mutta ennen vuotta 1993.

3 §

Luopujalla ei ole oikeutta luopumiseläkkeeseen, jos hänelle tai hänen puolisolleen on myönnetty maatalousyrittäjien eläkelain 6 a §:ssä (219/74) tarkoitettu sukupolvenvaihdoseläke taikka jos sanotulla henkilöllä on vireillä sukupolvenvaihdoseläkkeen saamista tarkoittava hakemus.

3 §

Luopujalla ei ole oikeutta luopumiseläkkeeseen, jos hänelle tai hänen puolisolleen on myönnetty maatalousyrittäjien eläkelain 6 a §:ssä (219/74) tai maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkelaisissa (/) tarkoitettu sukupolvenvaihdoseläke taikka jos sanotulla henkilöllä on vireillä sukupolvenvaihdoseläkkeen saamista tarkoittava hakemus.

6 §

Maatilan omistajan katsotaan luopuneen tässä laissa tarkoitettuun tavoin maatalouden harjoittamisesta, jos hän luovuttaa maatilansa:

2) yksityiselle viljelijälle lisäalueeksi tai tämän puolisolleen viljelijän maatilaan sopivaksi lisäalueeksi edellyttäen,

b) että tila ei ennestään ole tai ei lisäalueen hankkimisen vuoksi muodostu olennaisesti suuremmaksi kuin maatilalaissa tarkoitettu perheviljelmä;

3) henkilölle, joka maatilain 52 §:n 3 momentin ensimmäisen virkkeen mukaisesti voi saada maanostolainaa kysymyksessä olevan tilan hankkimista varten;

b) että tila ei ennestään ole maaseutuelinkeinolain 13 §:ssä säädettyä enimmäiskokoa suurempi tai ei lisäalueen hankkimisen vuoksi muodostu tällaiseksi;

3) tulevalle tilanpidonjatkajalle lisäalueeksi tämän vanhempien tai toisen heistä omistamaan maatilaan, jos tilanpidonjatkaja voi saada maaseutuelinkeinolain mukaista maanostolainaa kysymyksessä olevan tilan hankkimista varten sen mukaan kuin maaseutuelinkeinolain nojalla säädetään;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Niin ikään katsotaan maatalon omistajan luopuneen tässä laissa tarkoitettuun tavoin maatalouden harjoittamisesta, jos hän

2) antaa sitoumuksen siitä, että hän kolmen vuoden kuluessa sitoumuksen antamisesta metsittää tilastaan sellaisen pellon, jonka poistuminen maataloustuotannosta ei olennaisesti haittaa paikkakunnan maatilojen kehittämistä (*metsityssitoumus*), luovuttaa muun pellon 1 momentin 1—4 kohdassa mainitulle luovutuksensaajalle sekä antaa pidättämästään tilan metsämaasta ja joutomaasta 1 kohdassa tarkoitetun myyntirajoitussitoumuksen; tai

2) antaa sitoumuksen siitä, että hän kolmen vuoden kuluessa sitoumuksen antamisesta metsittää *tilansa pellon tai sitoumuksessa määrätyn osan siitä (metsityssitoumus)*, luovuttaa muun kuin *metsityssitoumuksessa mainitun* pellon 1 momentin 1—4 kohdassa mainitulle luovutuksensaajalle sekä antaa pidättämästään tilan metsämaasta ja joutomaasta 1 kohdassa tarkoitetun myyntirajoitussitoumuksen; tai

6 b §

Yksityisellä viljelijällä tarkoitetaan tässä laissa ammatikseen maataloutta harjoittavaa viljelijää, jolle henkilökohtaisten ominaisuuksien puolesta voitaisiin myöntää lisäalueen hankkimiseen maanostolainaa maatilalain nojalla. Jollei erityistä syytä ole, edellytetään lisäksi, että viljelijän on lisäalueen maatalaansa hankkiessaan tullut vakinaisesti asua sanotulla maatilallaan tai sen välittömässä läheisyydessä.

6 b §

Yksityisellä viljelijällä tarkoitetaan tässä laissa ammatikseen maataloutta harjoittavaa viljelijää, *joka täyttää maaseutuelinkeinolain 8 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt tuen saamisen henkilökohtaiset edellytykset. Lisäksi edellytetään*, että viljelijän on lisäalueen maatalaansa hankkiessaan tullut vakinaisesti asua sanotulla maatilallaan tai *tarkoituksenmukaiseksi katsottavalla etäisyydellä siitä. Tarkoituksenmukainen asumisetäisyys arvioidaan siten kuin maaseutuelinkeinolain nojalla säädetään.*

7 §

Tätä lakia sovellettaessa katsotaan luopumisen tapahtuneen sinä ajankohtana, jona luovutuskirja on allekirjoitettu taikka metsitys- tai maataloustuotannosta luopumissitoumus on toimitettu maatalouslautakunnalle tai maataloustoimistolle.

Oikeutta luopumiseläkkeeseen ei ole, jos luopumisen kohteena oleva maatila on viimeisen kolmen vuoden aikana ennen luopumista pirstottu siten, että maatalon omistaja ei voisi maatilalain 4 ja 5 §:n säännökset huomioon ottaen saada maatilalain mukaista lainaa.

7 §

Tätä lakia sovellettaessa katsotaan luopumisen tapahtuneen sinä ajankohtana, jona luovutuskirja on allekirjoitettu taikka metsitys- tai maataloustuotannosta luopumissitoumus on toimitettu *maataloussihteerille tai maaseutupirille.*

Oikeutta luopumiseläkkeeseen ei ole, jos luopumisen kohteena oleva maatila on viimeisen kolmen vuoden aikana ennen luopumista pirstottu siten, että maatalon omistaja ei voisi *maaseutuelinkeinolain 12 §:n säännös* huomioon ottaen saada *maaseutuelinkeinolain* mukaista tukea.

12 a §

Jos jatkamiskelpoinen maatila, jota koskee maataloustuotannosta luopumissitoumus, luovutetaan kokonaisuudessaan kuuden vuoden kuluttua eläkkeen alkamisesta henkilölle, joka täyttää maatalousyrittäjien eläkelain 6 b §:n 7 momentissa tarkoitetut luovutuksensaajaa koskevat edellytykset ja antaa saman lain 6 f §:n 2

12 a §

Jos jatkamiskelpoinen maatila, jota koskee maataloustuotannosta luopumissitoumus, luovutetaan kokonaisuudessaan kuuden vuoden kuluttua eläkkeen alkamisesta henkilölle, joka täyttää maatalousyrittäjien *sukupolvenvaihdoseläkelain 10 §:ssä* tarkoitetut *jatkajaa* koskevat edellytykset ja *joka* antaa saman lain

Voimassa oleva laki

momentissa tarkoitettua sitoumusta vastaavan sitoumuksen luovutettavaa maatilaa koskevana, voidaan luopumiseläkkeen maksamista jatkaa. Sitoumuksen antajaan nähden on soveltuvin osin noudatettava, mitä maatalousyrittäjien eläkelain 6 f §:n 2—4 momentissa ja 6 g §:n 4 momentissa on luovutuksensaajasta säädetty.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua luovutuksensaajalta maatalousyrittäjien eläkelain 6 f §:n 4 momentin mukaisesti perittävää luopumiseläkkeen pääoma-arvoa, otetaan huomioon se luopumiseläke, joka maksetaan 1 momentissa tarkoitettua luovutuksen jälkeen. Sanotun pääoma-arvon laskemisen perusteet vahvistaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö.

14 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maatilahallitus, maatalouspiirien maataloustoimistot ja kunnalliset maatalouslautakunnat sekä maatalousyrittäjien eläkelaisista tarkoitettu maatalousyrittäjien eläkelaitos, jota jäljempänä sanotaan eläkelaitokseksi.

15 §

Maatalouspiirin maataloustoimiston on annettava eläkelaitokselle lausuntonsa siitä, ovatko 1 §:n 2 momentissa, 1 a §:ssä, 6 §:ssä, 6 a §:ssä, 6 b §:ssä ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua luopumiseläkkeen saamisen edellytykset olemassa.

Jos eläkelaitos katsoo, että maatalouspiiri on lausunnossaan 1 momentissa tarkoitettujen eläkkeen saamisen edellytysten osalta soveltanut lakia ilmeisen väärin tai että asia on selvästi tulkinnanvarainen, eläkelaitoksen tulee alistaa eläkehakemuksesta annettu lausunto maatilahallitukselle.

Ehdotus

10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua sitoumusta vastaavan sitoumuksen luovutettavaa maatilaa koskevana, voidaan luopumiseläkkeen maksamista jatkaa. Sitoumuksen antajaan nähden on soveltuvin osin noudatettava, mitä maatalousyrittäjien *sukupolvenvaihdoseläkelain 31, 32 ja 34 §:ssä* säädetään *jatka-*jasta.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua *jat-*kajalta maatalousyrittäjien *sukupolvenvaihdoseläkelain 32 §:n* mukaisesti perittävää luopumiseläkkeen pääoma-arvoa, otetaan huomioon se luopumiseläke, joka maksetaan 1 momentissa tarkoitettua luovutuksen jälkeen. Sanotun pääoma-arvon laskemisen perusteet vahvistaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö.

14 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maatilahallitus, *maaseutupiirit, kuntien maataloussihteerit* sekä maatalousyrittäjien eläkelaisista tarkoitettu maatalousyrittäjien eläkelaitos, jota jäljempänä sanotaan eläkelaitokseksi. *Jos kunnassa ei ole maataloussihteeriä, huolehtii hänelle tämän lain mukaan kuuluvista tehtävistä maatalouslautakunta taikka sitä vastaava toimielin tai muu viranomainen. Mitä tässä laissa on säädetty maataloussihteeristä, koskee vastaavasti sanottua viranomaista.*

15 §

Maataloussihteerin on annettava eläkelaitokselle lausuntonsa siitä, ovatko 1 §:n 2 momentissa, 1 a §:ssä, 6 §:ssä, 6 a §:ssä, 6 b §:ssä ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua luopumiseläkkeen saamisen edellytykset olemassa. *Sanotun lausunnon antaminen on kuitenkin maatilahallituksen määräämissä tapauksissa maaseutupiirin asiana.*

Jos eläkelaitos katsoo, että *maataloussihteeri tai maaseutupiiri* on lausunnossaan 1 momentissa tarkoitettujen eläkkeen saamisen edellytysten osalta soveltanut lakia ilmeisen väärin tai että asia on selvästi tulkinnanvarainen, eläkelaitoksen tulee alistaa *maataloussihteerin* eläkehakemuksesta *antama* lausunto *maaseutupiirille ja vastaavasti maaseutupiirin lausunto* maatilahallitukselle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

Eläkelaitoksella, eläkelautakunnalla ja va-
kuutusoikeudella ei ole oikeutta poiketa ratkai-
sussaan maataloustoimiston tai maatilahalli-
tuksen lausunnosta siltä osin kuin se koskee
1 §:n 2 momentissa, 1 a §:ssä, 6 §:ssä,
6 a §:ssä, 6 b §:ssä ja 7 §:n 2 momentissa tar-
koitettuja eläkkeen saamisen edellytyksiä.

Maataloustoimistojen ja maatalouslautakun-
tien asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa,
että luopumiseläkkeen saaja pidättyy tässä lais-
sa edellytetyllä tavalla maatalouden harjoitta-
misesta ja että 6 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n
1 momentissa tarkoitetut sitoumukset täyte-
tään.

23 §

Maatalouspiirin ja maatilahallituksen lau-
suntoon sisältyvään ratkaisuun, jonka mukaan
16 §:n 2 momentissa mainittuja luopumiseläke-
keen saamisen edellytyksiä ei ole olemassa,
haetaan muutosta siinä järjestyksessä kuin
muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa
laissa (154/50) on säädetty.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun
maatalouspiirin tai maatilahallituksen tämän
lain nojalla antamaan ratkaisuun ei saa hakea
muutosta valittamalla.

Eläkelaitoksella, eläkelautakunnalla ja va-
kuutusoikeudella ei ole oikeutta poiketa ratkai-
sussaan *maataloussihteerin, maaseutupiirin* tai
maatilahallituksen lausunnosta siltä osin kuin
se koskee 1 §:n 2 momentissa, 1 a §:ssä,
6 §:ssä, 6 a §:ssä, 6 b §:ssä ja 7 §:n 2 momen-
tissa tarkoitettuja eläkkeen saamisen edellytyk-
siä.

Maaseutupiirien ja maataloussihteerien asia-
na on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopu-
miseläkkeen saaja pidättyy tässä laissa edellyte-
tyllä tavalla maatalouden harjoittamisesta ja
että 6 §:n 2 momentissa ja 12 a §:n 1 momen-
tissa tarkoitetut sitoumukset täytetään.

23 §

Maataloussihteerin ja maaseutupiirin lausun-
toon sisältyvään ratkaisuun, jonka mukaan
16 §:n 2 momentissa mainittuja luopumiseläke-
keen saamisen edellytyksiä ei ole olemassa,
haetaan muutosta *valittamalla maatilahallituk-
seen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi
saamisesta. Valituskirja voidaan sanotun mää-
räajan kuluessa toimittaa myös maatalous-
sihteerille tai, milloin kysymyksessä on maa-
seutupiirin ratkaisu, myös maaseutupiirille.*
*Maataloussihteerin ja maaseutupiirin tulee täl-
löin toimittaa valituskirja lausuntonsa ohella
maatilahallitukselle.*

*Maatilahallituksen 1 momentissa tarkoitetus-
sa asiassa antamaan ratkaisuun haetaan muu-
tosta siinä järjestyksessä kuin muutoksenhaus-
ta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on
säädetty.*

Muuhun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitet-
tuun *maataloussihteerin, maaseutupiirin* tai
maatilahallituksen tämän lain nojalla anta-
maan ratkaisuun ei saa hakea muutosta valitta-
malla.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1991.*

*Tätä lakia sovelletaan, jos luopuminen ta-
ptahtuu tämän lain voimaantulon jälkeen. Tä-
män lain 12 a §:ää sovelletaan kuitenkin myös
niihin tapauksiin, joissa luopuminen on tapah-
tunut ennen vuotta 1991. Haettaessa eläkettä
lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ehdollisena tätä lakia sovelletaan, jos mainitun lainkohdan mukainen päätös annetaan tämän lain voimaantulon jälkeen sekä eläkettä on haettu ja sanotussa lainkohdassa tarkoitettu asiakirja on allekirjoitettu ennen vuotta 1993.
